

O RESOLUCIJI ZA LETO 1983

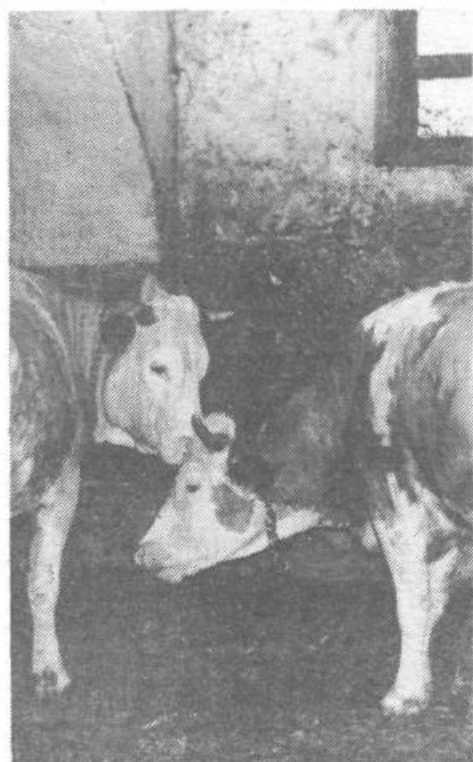
Decembra v razpravi predlog

Osnutek resolucije o politiki izvajanja družbenega plana naše občine za leto 1983, ki je bil na dnevnem redu zadnjega skupščinskega zasedanja, so delegati podprli. Ob tem pa so v svojih razpravah opozorili še na nekatere elemente oziroma kazalce, ki bi jih kazalo v predlogu upoštevati. Z ozirom na izredno poglobljeno razpravo prvega dela seje (mimo grede povedano, seja je bila prekinjena in drugi del preložen čez teden dni) – o kmetijstvu, so bile pobude, da se opredeli rast kmetijske proizvodnje smejeje, povsem na mestu. Ti cilji pa morajo biti predvsem količinsko opredeljeni in izhajati iz dosedanjih doseženih ciljev, ko govorimo o živinoreji pa vendarle ne bi kazalo izpuščati tudi ovčerejo.

Med investicijami, jasno in precej obrazložen predlog je podala delegatka iz Mercatorja, velja upoštevati tudi gradnjo proizvodnih prostorov DO Mercator-Konditor v industrijski coni VP3/3, za kar so zagotovljena že tudi finančna sredstva.

Ob obravnavi temeljnih kazalcev razvoja – izhajajo po mnenju predlagatelja (na osnovi zadnjih rezultatov poslovanja 9 mesečnih) na realnih možnostih združenega dela ob upoštevanju širših družbenih usmeritev – pa je bilo še posebej poudarjena, nujnost dosedanjega izvajanja nalog iz te resolucije. Le če bomo upoštevali dogovorjene usmeritve v vseh sredinah, bomo lahko dosegli zastavljene cilje. Seveda pa bo potrebno zaradi izredno zaostrenih problemov zunanje likvidnosti in vse očitnejšega pomanjkanja surovin in reprovizionala iz uvoza in domače proizvodnje, še povečati izvoz blaga in storitev. To povečanje naj bi zneslo 15 odstotkov, konvertibilno izvoz naj bi se povečal za 18 odstotkov, uvoz pa bi zabeležil le tri odstotno rast. S tem bi v letu 1983 doseli 75 odstotno pokritje uvoza z izvozom na konvertibilnem področju.

Rast družbenega proizvoda bi se po vsebinskih načelih povečala za dva odstotka, industrijska proizvodnja za 2,5 odstotka, kmetijska 5–6 odstotkov, zaposlovanje za 1 odstotek, prav za toliko naj bi se povečala produktivnost, zmanjšanje osebne, skupne in splošne porabe pa bi se realno zmanjšalo za 6,6 odstotkov.

V proizvodnji oziroma pri odkupu mleka v devetih mesecih letošnjega leta smo dosegli 69 odstotkov resolucijskih obveznosti, pri odkupu govedi pa smo izpolnili letni plan šele v višini 56 odstotkov.

DELEGATI SKUPŠČINE O KMETIJSTVU IN GOZDARSTVU

Več skrbi neobdelani zemlji

Osrednje vprašanje, o katerem so na zadnji seji občinske skupščine delegati razpravljali, je bilo kmetijstvo v naši občini. Da je to zelo pomembno, pravzaprav najpomembnejši segment dela in perspektiv na področju naše občine je potrdila tudi vsebina razprave. Le-ta je bila namreč izčrpna in polna predlogov in spodbud za večji napredek in razvoj te gospodarske panoge.

V uvodu je predsednik Komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in preskrbo, Viktor Marinc, delegate seznanil s potencialnimi razvojnimi možnostmi kmetijstva v naši občini in z aktivnostmi, s katerimi naj bi razvojne cilje dosegli, hkrati pa je informiral tudi s trenutno letno realizacijo kmetijske proizvodnje in s problemi, ki se pri tem pojavljajo.

Družbena proizvodnja si ne sme dovoliti, da bi se ji obdelovalne površine zmanjševale, težiti mora ne le k intenzifikaciji izkoriščanja zemlje, ampak a tudi gobdelovalnih povečanjv šin. Da pa bi lahko kar najbolj učinkovito posegli v ohranjanje rodovitne zemlje, je treba skladno s spremembo zakona o varstvu kmetijskih zemljišč takoj pristopiti k izdelavi prostorskega dela družbenega plana občine in za tem še k izdelavi agrokarte.

Na večjo proizvodnjo seveda ne računajo le sami organizatorji kmetijske proizvodnje, ampak

Če bomo imeli usposobljeno in pravilno organizirano pospeševalno službo, bomo tudi lažje širili obseg združevanja kmetov, saj nam mora biti končni cilj, da za organizirano proizvodnjo preko kmetijske zadruge pridobimo vse tržno sposobne pridelovalce.

Mladi o kmetijstvu

Predsedstvo OK ZSMS je na svoji seji 23. novembra obravnavalo predlog poročila o stanju in razvojnih usmeritvah kmetijstva v občini.

Opozorili so na številne pomanjkljivosti v poročilu in zavzeli kritično stališče do posplošenega teksta, iz katerega so po njihovem mnenju razvidni le predlogi o tem, kaj moramo in kaj bi že morali storiti. Ni pa določenih rokov in nosilcev izvajanja, zato je tekst precej nekonkreten in nezavezujoč. Mladinci so marsikatero tezo v poročilu podprli, dodali pa so še nekaj bistvenih ugotovitev.

Soglašali so s tem, da se na kmeta ne sme več gledati kot na obrtnika. Kmetu, ki je vključen v kmetijsko zadruge je potrebno dati ekonomske ugodnosti. Odgovornost do obdelovanja zemlje se je zaostrila in zato bo potrebno vzpodbuditi štipendiranje za kmetijske šole, kjer pa bi morali izvajati tudi praktični pouk kmetijstva. Na kmetijah tako ne bodo ostajali samo tisti mladi, ki niso mogli drugam v šolo, temveč predvsem tisti, ki imajo ljubezen do zemlje že privzgojeno in bi jim dali možnost za obdelavo zemlje. Veliko je mladih, ki bi se ukvarjali s kmetijstvom, pa nimajo zemlje, zato je veljala pozitivna ocena delu pospeševalca, ki v občini na nekaterih mestih

že opravlja svojo, tudi svetovalno nalogo. Mladi so opozorili, da je resnično tragično to, da vedo o delu kmeta le toliko, kolikor so jih učili starši, v šolah skoraj ni besed o kmetijstvu, tako da ima poklic kmet marsikje še vedno žaljiv prizvok. Bil je govor tudi o vlogi inštitutov na Viču, ki niso veliko storili za razvoj kmetijstva, kljub dejstvu, da je kvalifikacijska struktura v kmetijskih OZD nizka, mnogi mladi strokovnjaki pa ne dobijo zaposlitve.

Mladi strokovnjaki – kmetijci – v predlogu poročila niso niti omenjeni. Ne ve se, kje v občini se bo dalo graditi in kje kmetovati, zato bo potrebno po mnenju razpravljalcev čimprej izdelati prostorski plan. V omenjenem predlogu bi bilo potrebno zapisati nekaj besed o oblikah združevanja mladih kooperantov, sploh o vlogi mladih v kmetijstvu, saj so vsi problemi družbe mladinski, kot so vsi problemi mladine družbeni. Prav tako bi se bilo potrebno opredeliti v predlogu za pokojninsko zavarovanje kmetov, saj je veliko število čistih kmetov, ki so največji del življenja preživljali ob kmetijski dejavnosti. Kmetom bo potrebno zagotoviti rezervne dele, servise in tečaje ter urediti cenovno politiko, ki naj bi kmetu zagotovila, da ne bo delal že v naprej z izgubo.

Darja Erhatic

tudi potrošniki. Proizvajalci hrane bi s povečano proizvodnjo dosegli večji dohodek in si tako zagotovili svojo socialno varnost, potrošniki pa bi bili s hrano preskrbljeni v zadovoljivih količinah. Naša

Za povečanje proizvodnje v hribovitih predelih občine je potrebno zagotoviti večja vlaganja, saj so stroški proizvodnje tudi več kot 30 odstotkov večji kot pa v ravnini.

dosedanja kmetijska tržnost, ki je mestu dajala okoli 7 milijonov litrov mleka in 1200 ton govedi, se namreč lahko bistveno poveča. Brez poglobljenih študij in analiz ugotavljamo, da bi na primer le ob vsakoletnem povečanju staleža krav za 150 komadov in ob povečanju odkupljene količine mleka na 1000 litrov po kravi, lahko do konca srednjeročnega obdobja dosegli odkup mleka okoli 8,5 milijona litrov. Če pa upoštevamo še predvideno mlečno famo na Brestu, pa se ta količina poveča že na 10 milijonov litrov. Malo bolj ambiciozni programi kažejo, da, če bi do konca srednjeročnega obdobja v občini dosegli nivo reje govedi na 0,8 glave po hektaru obdelo-

valne zemlje, bi lahko za mesto proizvedli že 11 milijonov litrov mleka, pri povečanem odkupu na 1200 litrov po kravi pa celo že blizu 13 milijonov litrov mleka ali skoraj enkrat več kot smo ga zabeležili ob zaključku prejšnjega srednjeročnega obdobja. Pri takšnem povečanju govedi pa bomo sposobni mestu dobaviti tudi znatno večje količine govejega mesa – okoli 2100 ton govedi oziroma 1200 ton mesa.

Poleg naše osnovne usmeritve v reji govedi za meso in mleko, moramo še naprej povečevati rejo konj, ki nam jo omogoča razpoložljiva kрма, razvijati proizvodnjo zelenjadstva, v hribovitih predelih pa širiti rejo ovac. Osnova za realizacijo začrtane živinorejske proizvodnje pa mora biti kvalitetna kрма. Pri tem je mišljena večja uveljavitev pašno-košnega sistema v hribovitih predelih in povečano pridelovanje silazne korne za barjanskih tleh.

Več pozornosti pospeševalni službi

Da bi zastavljene cilje lahko uresničili, se morajo v te napore vključiti vsi odgovorni dejavniki. Vse sistemske in druge ukrepe je potrebno naravnati tako, da bodo dovolj stimulativno delovali na povečanje proizvodnje, pri čemer imajo vpliv tudi neurejena cenovna razmerja oziroma ustrezna cena kmetijskih proizvodov. Delovati je treba proti preplačevanju govedi in njihovega odliva izven mesta. Ukrepati je potrebno tudi proti tako imenovanim črnim zakolom.

Za povečanje proizvodnje v hribovitih predelih občine je potrebno zagotoviti večja vlaganja oziroma večje regresiranje proizvodnje.

Glede na dejstvo, da je okoli 97 odstotkov vse obdelovalne zemlje v posesti zasebnih kmetijskih proizvajalcev, je mogoče postavljene proizvodne cilje doseči le, če bo ustrezno organizirana in strokovno usposobljena pospeševalna služba. Ne smemo si tudi dovoliti, da bi zaradi preizkušnje in neustreznega nagajevanja še naprej izgubljali strokovnjake, saj je nenazadnje dovolj sredstev za dobro delo pospeševalne službe.

V napore za večjo kmetijsko proizvodnjo moramo bolj kot doslej vključevati pedagoške in znanstvene institucije, daj ne moremo mimo dej-

Iz razprave

Ivan Kreft, delegat Občinske raziskovalne skupnosti: Smernice o razvoju kmetijstva primerno upoštevajo potrebo po znanju, premalo pa nakazujejo možnosti sodelovanja znanosti s kmetijstvom. Občinske SIS za razvoj kmetijstva in Sklad za intervencije in porabo hrane bi morala financirati tudi razvojno pospeševalne naloge, čeprav tega v svojih programih nimata. Več moramo storiti za obdelovanje neobdelanih zemljišč, za združeno organiziranost in za stimulacijo kmetijstva na področju davčne politike.

Dr. Jože Feges, Družbeni svet za družbeno-ekonomске odnose in razvoj občine: Gradivo, ki je bilo posredovano v razpravo je premalo ambiciozno in premalo akcijsko. Investicije na področju kmetijstva niso problem, problem je v slabih proizvodnih programih, s katerimi bi se vključili v recelotlo, kmetijcem pa zagotovili socialno varnost. Več pozornosti moramo posvetiti kadrovanju v kmetijstvu. Pojačati moramo pospeševalno službo,

saj nam sredstva nerazumljivo ostajajo neizkoriščena.

Delegat Ljubljanskih mlekar – Ivan Androšec: TOZD Posestva: Vso podporo dajemo smernicam razvoja kmetijstva in zagotavljamo, da bomo storili vse, da bi jih čim dosledneje uresničevali. Zavzemamo se za to, da se pospeši gradnja predvidene farne Brest. Dobro zemlje ne smemo pozidavati, zato je prav, da na Kozarjah vsaj do leta 2000 ne bomo zidali, kjer so zelo lepe obdelovalne površine.

Milan Tekavec – kooperant in delegat KZ Velike Lašče: Najvažnejše je, da uredimo zemljiško politiko. Pridelovalce moramo stimulirati in vzeti zemljo tistim, ki jo ne obdelujejo. V razvoj kmetijstva moramo bolj vključiti znanstvene ustanove. Imeti moramo bolj ambiciozne načrte. Pogoje dela moramo kmetu izboljšati z dohodkovnimi odnosi, ekonomskimi cenami in urejeno zemljiško politiko.

Delegat KZ Ljubljana TZO Vič in kooperant Franc Zabajek: Do dovoljenj za zidavo silosov in hlevov bi morali kmetje priti hitreje kot doslej. Več bi morali sejati silazne korne. Njih ne smemo pozidavati. Število pospeševalcev moramo nujno povečati.